

Δημόσια διαβούλευση όσον αφορά τον οδηγό της ΕΚΤ σχετικά με την αξιολόγηση της σημαντικότητας των μεταβολών στα υποδείγματα πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου

Απαντήσεις σε συνήθεις ερωτήσεις

1 Ποιος είναι ο σκοπός του οδηγού;

Στον οδηγό εξετάζεται η αξιολόγηση της σημαντικότητας των μεταβολών στα εσωτερικά υποδείγματα που χρησιμοποιούν οι τράπεζες για τον υπολογισμό ορισμένων κεφαλαιακών απαιτήσεων. Αυτά τα εσωτερικά υποδείγματα χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων όταν οι τράπεζες διενεργούν ορισμένες συναλλαγές με πελάτες. Αυτές οι κεφαλαιακές απαιτήσεις ενεργούν ως απόθεμα ασφαλείας σε περίπτωση που οι τράπεζες αντιμετωπίσουν μη αναμενόμενες ζημίες από αυτές τις συναλλαγές. Οι τράπεζες μπορούν να χρησιμοποιούν τα εσωτερικά υποδείγματα για να υπολογίζουν τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν με αυτές τις συναλλαγές βάσει του οποίου προσδιορίζονται στη συνέχεια οι κεφαλαιακές απαιτήσεις τους.

Σκοπός του οδηγού είναι να παρέχει μια κοινή αντίληψη της σημαντικότητας των επεκτάσεων και μεταβολών στα εσωτερικά υποδείγματα που χρησιμοποιούνται από τα σημαντικά ιδρύματα που συμμετέχουν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) για τον προσδιορισμό του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου (counterparty credit risk - CCR) και του κινδύνου προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης (credit valuation adjustment - CVA) αντισυμβαλλομένου. Εάν μια τέτοια μεταβολή ή επέκταση κριθεί ουσιώδης, πρέπει να εγκριθεί από την εποπτική αρχή. Μια μεταβολή ή επέκταση κρίνεται ουσιώδης αν πληρούνται ορισμένες ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις οι οποίες ορίζονται στον οδηγό.

2 Για ποιον λόγο δημοσιεύετε αυτόν τον οδηγό; Γιατί ο οδηγός επικεντρώνεται στον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου;

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα με τα οποία καθορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης της σημαντικότητας για επεκτάσεις και μεταβολές στα εσωτερικά υποδείγματα των τραπεζών όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο, τον λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς. Κάτι τέτοιο δεν είχε

προβλεφθεί για τα υποδείγματα της μεθόδου IMM¹ και της μεθόδου A-CVA², τα οποία χρησιμοποιούνται πολύ λιγότερο από τις τράπεζες.

Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θεώρησε ότι θα ήταν χρήσιμο να παρέχει καθοδήγηση στις τράπεζες υπό την άμεση εποπτεία της για τον τρόπο αξιολόγησης των επεκτάσεων και μεταβολών τέτοιων υποδειγμάτων, αντλώντας όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία από τις προσεγγίσεις που έχουν καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) για άλλα είδη κινδύνου.

3 Τι είναι ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου και ο κίνδυνος προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλομένου;

Ο οδηγός εξετάζει τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του CCR και του κινδύνου CVA αντισυμβαλλομένου όσον αφορά τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και τις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων. Στο πλαίσιο αυτό, ο CCR αντιστοιχεί στο αναμενόμενο άνοιγμα μιας τράπεζας για ομάδες τέτοιων συναλλαγών σε περίπτωση δυνητικής αθέτησης της υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου. Ως αναμενόμενο άνοιγμα νοείται το αναμενόμενο κόστος αντικατάστασης που θα υποστεί ένα ίδρυμα όταν διενεργήσει εκ νέου συναλλαγή με έναν νέο αντισυμβαλλόμενο.

Ως CVA αντισυμβαλλομένου νοείται η προσαρμογή για την αναμενόμενη ζημία που προκύπτει από μια τέτοια συναλλαγή σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου. Αυτή η προσαρμογή δεν είναι σταθερή με την πάροδο του χρόνου επειδή η πιστωτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου ενδέχεται να βελτιωθεί ή να επιδεινωθεί. Ο κίνδυνος CVA αντισυμβαλλομένου είναι μια μέτρηση του κινδύνου που σχετίζεται με αυτήν τη μεταβλητότητα.

Σύμφωνα με τον κανονισμό για την κεφαλαιακή επάρκεια (Capital Requirements Regulation - CRR), τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν τη μέθοδο IMM για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και τη μέθοδο A-CVA για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

4 Γιατί επικεντρώνεστε στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και τις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων;

Ο οδηγός επικεντρώνεται στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και στις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων επειδή το άνοιγμα για αυτά τα προϊόντα υπολογίζεται με διαφορετικό τρόπο από ό,τι για τα παραδοσιακά δάνεια. Όσον αφορά τα

¹ Μέθοδος εσωτερικών υποδειγμάτων (internal model method - IMM): εσωτερικό υπόδειγμα τράπεζας για τον υπολογισμό του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου.

² Εξελιγμένη μέθοδος μέτρησης του κινδύνου προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλομένου (advanced method for the measurement of credit valuation adjustment risk): εσωτερικό υπόδειγμα τράπεζας για τον υπολογισμό του κινδύνου προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλομένου.

παραδοσιακά δάνεια, το άνοιγμα είναι σε μεγάλο βαθμό σταθερό. Όσον αφορά τα εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα και τις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων, το άνοιγμα εξαρτάται από την εξέλιξη των παραγόντων κινδύνου της αγοράς, π.χ. επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες, κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη έως τη λήξη αυτών των προϊόντων. Η εξάρτηση του ανοίγματος από την εξέλιξη των παραγόντων κινδύνου της αγοράς δημιουργεί έναν πρόσθετο βαθμό πολυπλοκότητας κατά τον υπολογισμό της αξίας του ανοίγματος αυτών των προϊόντων.

5 Ποιες τράπεζες αφορά ο οδηγός;

Η πλειονότητα των τραπεζών χρησιμοποιούν τυποποιημένες μεθόδους για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ανοιγμάτων τους όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου ή των κεφαλαιακών απαιτήσεων τους όσον αφορά τον κίνδυνο προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλομένου. Ο οδηγός ισχύει μόνο για τα ιδρύματα υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ που έχουν λάβει έγκριση να εφαρμόζουν τη μέθοδο IMM σύμφωνα με το τρίτο μέρος, τίτλο II, κεφάλαιο 6, ενότητα 6 του CRR και για τα ιδρύματα υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ που έχουν εφαρμόσει τη μέθοδο A-CVA σύμφωνα με το άρθρο 383 του CRR.

6 Στον οδηγό γίνεται λόγος για εσωτερική αξιολόγηση από τις τράπεζες. Ποιος είναι ο ρόλος της εποπτικής αρχής σε αυτήν τη διαδικασία;

Τα ιδρύματα που εμπíπτουν στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ πρέπει να τηρούν τα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στον οδηγό όταν διενεργούν αξιολόγηση της σημαντικότητας μιας επέκτασης ή μεταβολής της μεθόδου IMM ή της μεθόδου A-CVA. Το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης πρέπει να υποβληθεί στην ΕΚΤ, η οποία στη συνέχεια ελέγχει αυτό το αποτέλεσμα.

7 Τι είναι τα εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα και οι συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων;

Τα παράγωγα είναι συμβάσεις των οποίων η αξία συνδέεται με υποκείμενα χρηματοπιστωτικά δεδομένα ή περιουσιακά στοιχεία. Τα εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα είναι συμβάσεις οι οποίες αποτελούν αντικείμενο απευθείας (ιδιωτικής) διαπραγμάτευσης μεταξύ δύο μέρων, δηλ. δεν πραγματοποιούνται μέσω χρηματιστηρίου ή άλλου φορέα διαμεσολάβησης. Παραδείγματα εξωχρηματοπιστηριακών παραγώγων αποτελούν οι πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων και τα δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών.

Οι συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων είναι συναλλαγές στο πλαίσιο των οποίων οι τίτλοι χρησιμοποιούνται για τον δανεισμό μετρητών ή αντίστροφα. Παράδειγμα

τέτοιων συναλλαγών αποτελούν οι συμφωνίες επαναγοράς ή γερο στο πλαίσιο των οποίων ο τίτλος, π.χ. ένα ομόλογο, ανταλλάσσεται με μετρητά. Αυτός που λαμβάνει τα μετρητά συμφωνεί να επαναγοράσει τον τίτλο σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή.